

TARTU LINNAVOLIKOGU

MÄÄRUS

Tartu

17.08.2021 nr LVK-M-0165

**Tartu Linnavolikogu 13. märtsi 2016. a määruse
nr 107 "Eluruumi alaliste kulude piirmäärade
kehtestamine toimetulekutoetuse määramisel"
muutmine**

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 5 ja sotsiaalhoolekande seaduse § 133 lõigete 5 ja 6 alusel.

§ 1. Tartu Linnavolikogu 17. märtsi 2016. a määruses nr 107 "Eluruumi alaliste kulude piirmäärade kehtestamine toimetulekutoetuse määramisel" tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 2 punktis 1 asendatakse number "8,00" numbriga "9,00";
- 2) paragrahvi 2 punktis 2 asendatakse number "9,00" numbriga "10,00";
- 3) paragrahvi 2 punkt 5 sõnastatakse järgmiselt:
"5) veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste maksumus kuni 16 eurot iga pereliikme kohta kuus;"
- 4) paragrahvi 2 punkt 6 sõnastatakse järgmiselt:
"6) soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus kuni 15 eurot iga pereliikme kohta kuus;"
- 5) paragrahvi 2 punktis 8 asendatakse number "20,00" numbriga "25,00" ja number "12,00" numbriga "10,00".

§ 2. Määrus jõustub 1. oktoobril 2021. a.

Esimees

Esitab: **linnavalitsus, 17.08.2021 istungi protokoll nr 68**

Ettekandja: **Mihkel Lees**

Õiend

Tartu Linnavolikogu Määruse "Tartu Linnavolikogu 13. märtsi 2016. a määruse nr 107 "Eluruumi alaliste kulude piirmäärade kehtestamine toimetulekutoetuse määramisel" muutmise" juurde

Toimetulekutoetuse eesmärk on isikute iseseisvat toimetulekut soodustava ajutise abimeetmena leevendada abi vajavate isikute ja perekondade materiaalsel puudust, tagades minimaalsed vahendid esmavajaduste rahuldamiseks (alus sotsiaalhoolekande seadus § 131 lg 1, edaspidi SHS).

Juhul kui taotleja soovib, et toimetulekutoetuse määramisel võetaks arvesse ka eluasemekulud, lisab ta taotlusele dokumendid, mis tõendavad jooksvat kuul tasumisele kuuluvaid eluasemekulusid (SHS § 132 lg 4 p 2).

Kohaliku omavalitsuse üksus on kohustatud kehtestama toimetulekutoetuse määramiseks eluasemekulude piirmäärad, mis tagavad isiku ja tema perekonnaliikmete inimväärse äraelamise. Kohaliku omavalitsuse üksus peab kehtestatud piirmäärad vähemalt üks kord aastas üle vaatama ja vajadusel kehtestama uued (SHS § 133 lg 6).

Sotsiaal- ja tervishoiuosakond analüüsis Tartu Linnavolikogu 17.03.2016 määrusega nr 107 "Eluruumi alaliste kulude piirmäärade kehtestamine toimetulekutoetuse määramisel" ja Tartu Linnavolikogu 13.09.2019 määrusega nr 77 "Tartu Linnavolikogu 13.03.2016 määruse nr 107 "Eluruumi alaliste kulude piirmäärade kehtestamine toimetulekutoetuse määramisel" muutmise" kehtestatud eluasemekulude piirmäärasid, mis on alljärgnevad:

- 1) eluruumi üldpinnaga üle 33 m² üür kuni 8,00 eurot 1 m² kohta kuus;
- 2) eluruumi üldpinnaga kuni 33 m² üür kuni 9,00 eurot 1 m² kohta kuus;
- 3) korterelamu haldamise kulu, sealhulgas remondiga seotud kulu kuni 2,00 eurot 1 m² kohta kuus;
- 4) korterelamu renoveerimiseks võetud laenu tagasimakse kuni 1,50 eurot 1 m² kohta kuus;
- 5) veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste maksumus kuni 6 m³ üheliikmelise pere ja kuni 4 m³ iga järgneva pereliikme kohta kuus;
- 6) soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus kuni 15 eurot üheliikmelise pere ja kuni 10 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus;
- 7) kütteks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus kuni 3,00 eurot 1 m² kohta kuus. Juhul, kui kuludokument sisaldab ka järgneva perioodi küttekulu, hüvitatakse see järgnevatel kuudel piirmäära ulatuses kuludokumendil näidatud summa hüvitamiseni või uue kuludokumendi esitamiseni;
- 8) elektrienergia tarbimisega seotud kulu kuni 20,00 eurot üheliikmelise pere ja kuni 12,00 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus;
- 9) majapidamisgaasi maksumus kuni 8,00 eurot üheliikmelise pere ja kuni 6,00 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus;
- 10) maamaksukulu, mille arvestamise aluseks on kolmekordne elamualune pind, kuni 0,13 eurot 1 m² kohta kuus;
- 11) hoonekindlustuse kulu kuni 0,20 eurot 1 m² kohta kuus;
- 12) olmejäätmete veotasu kuni 6 eurot üheliikmelise pere ja kuni 4 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus.

Kütteperioodil on väljaminekud eluasemele suuremad, mistõttu olid vaatluse all ajavahemikul 01.11.2020-31.01.2021 esitatud eluruumi alalised kulud ning nende hüvitamine toimetulekutoetusega. Perioodil taotles toimetulekutoetust kuus keskmiselt 369 isikut. Osade eluasemekulude (näiteks üür) arvestamisel on aluseks eluruumi suurus ja osade kulude (näiteks vee- ja kanalisatsiooniteenus, elektrienergia) puhul pereliikmete arv. Seega võrreldi

toimetulekutoetuse taotleja esitatud tegelikke ja toetuse arvestamisel arvessevõetavaid eluasemekulusid vastavalt eluruumi sotsiaalselt põhjendatud normile või pere liikmelisusele.

Eelnõuga tehakse ettepanek kehtestada uued piirmäärad järgmistele eluasemekuludele:

- 1) eluruumi üldpinnaga üle 33 m² üür kuni **9,00** eurot 1 m² kohta kuus (kehtiv kuni 8,00 eurot);
- 2) eluruumi üldpinnaga kuni 33 m² üür kuni **10,00** eurot 1 m² kohta kuus (kehtiv kuni 9,00 eurot);
- 3) veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste maksumus kuni **16,00** eurot iga pereliikme kohta kuus (kehtiv kuni 6 m³ üheliikmelise pere ja kuni 4 m³ iga järgneva pereliikme kohta, see on vastavalt 12,24 eurot ja 8,16 eurot);
- 4) soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus kuni **15,00** eurot iga pereliikme kohta kuus (kehtiv kuni 15,00 eurot üheliikmelise pere ja kuni 10,00 eurot iga järgneva pereliikme kohta);
- 5) elektrienergia tarbimisega seotud kulu kuni **25,00** eurot üheliikmelise pere ja kuni **10,00** eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus (kehtiv kuni 20 eurot üheliikmelise pere ja kuni 12 eurot iga järgneva pereliikme kohta).

Muude eluasemekulude piirmäär on piisav ning tagab isiku ja tema perekonnaliikmete inimväärse äraelamise.

2021. aastal on Tartu linnale riigieelarvest eraldatud toimetulekutoetuse maksmiseks 1 438 000 eurot. Ajavahemikul 01.01.-31.05.2021 on toimetulekutoetust makstud kokku 671 164 eurot ehk ligi 47% eraldatud vahenditest. Piirmäärade osalise tõstmisega kaasnev toimetulekutoetuse vahendite kulu kasv on eelarvega tagatud. Vajadusel on võimalik taotleda riigieelarvest toimetulekutoetuseks lisavahendeid.

Tabel 1. Toimetulekutoetuse määramisel arvesse võetavate kulude piirmäärade võrdlus ning ettepanekud uute piirmäärade kehtestamiseks.

Kululiik	Kehtiv piirmäär alates 01.10.2019	Ettepanek piirmäära kehtestamiseks
1. Üür kuni 33 m ² eluruumis	kuni 9,00 eurot 1 m ² kohta kuus;	kuni 10,00 eurot 1 m ² kohta kuus;
2. Üür üle 33 m ² eluruumis	kuni 8,00 eurot 1 m ² kohta kuus;	kuni 9,00 eurot 1 m ² kohta kuus;
3. Korterehamu haldamise kulu, sh remondiga seotud kulu	kuni 2,00 eurot 1 m ² kohta kuus;	jääb samaks
4. Korterehamu renoveerimiseks võetud laenu tagasimakse	kuni 1,50 eurot 1 m ² kohta kuus;	jääb samaks
5. Veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste maksumus	kuni 6 m ³ üheliikmelise pere ja kuni 4 m ³ iga järgneva pereliikme kohta kuus;	kuni 16,00 eurot iga pereliikme kohta kuus;
6. Soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus	kuni 15,00 eurot üheliikmelise pere ja kuni 10,00 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus;	kuni 15,00 eurot iga pereliikme kohta kuus;
7. Kütteks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus	kuni 3,00 eurot 1 m ² kohta kuus;	jääb samaks
8. Elektrienergia tarbimisega seotud kulu	Kuni 20,00 eurot üheliikmelise pere ja kuni 12,00 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus;	Kuni 25,00 eurot üheliikmelise pere ja kuni 10,00 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus;

9. Majapidamisgaasi maksumus	Kuni 8,00 eurot üheliikmelise pere ja kuni 6,00 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus;	jääb samaks
10. Maamaksukulu, mille arvestamise aluseks on kolmekordne elamualune pind	kuni 0,13 eurot 1 m ² kohta kuus;	jääb samaks
11. Hoonekindlustuse kulu	kuni 0,20 eurot 1 m ² kohta kuus;	jääb samaks
12. Olmejäätmete veotasu	kuni 6,00 eurot üheliikmelise pere ja kuni 4,00 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus.	jääb samaks

1. Üür

Pereliikmete arvu järgi on taotlejatest üheliikmelisi peresid 52,1%, kaheliikmelisi 23,0%, kolmeliikmelisi 14,9%, nelja- ja enamaliikmelisi 10,0%. Taotlejatest moodustavad 75,1% ühe- ja kaheliikmelised perekonnad, millest tulenevalt on üüriturul eelistatud ühe- ja kahetoalised üürikorterid.

Toimetulekutoetuse eesmärk on isikute iseseisvat toimetulekut soodustava abimeetmena leevendada abi vajavate isikute ja perekondade materiaalsel puudust, sealhulgas võimaldada kinnisvaraturult eluruumi üürimist. Linna eluasemefond on piiratud ega võimalda kõikidele abivajajatele eluruumi üürile andmist. Toimetulekutoetuse saajatest 76,9% elab üürilepingu alusel ja kohustub tasuma üüri, ülejäänud 23,1% elavad isiklikus eluruumis või sotsiaalüüri-, kasutuslepingu alusel üüri maksmise kohustusega.

Analüüsimisel selgus, et hetkel kehtiva üüri piirmääraga jääb toimetulekutoetusega normpinnaga eluruumides üür saajaprotsendiliselt hüvitamata 9,8% üürikulu esitanud toetuse taotlejatest.

Arvestades kinnisvaraturu üürihinna ning sotsiaal- ja tervishoiuosakonna analüüsi on üüri piirmäär üle 33 m² eluruumides 9 eurot ja kuni 33 m² eluruumides 10 eurot ühe ruutmeetri kohta piisav.

Eelnevat arvestades on üüri hüvitatud täies ulatuses kuni 90%-le antud kulu esitajatest (hüvitamata 4,4%, mis on põhjendatud ülemäärase üürihinna või materiaalseid võimalusi ja muid vajadusi ületava eluruumi üürimisega).

2. Korterelamu haldamise kulu, sealhulgas remondiga seotud kulu

Korterelamu haldamise kulu, sealhulgas remondiga seotud kulu (hõlmab kõiki kortermaja haldamisega seotud kulusid, näiteks hooldusremondi kulud) kehtiv piirmäär on 2,00 eurot ühe ruutmeetri kohta. Kulu suurus sõltub osaliselt korteriühistu või haldusfirma majanduslikest otsustest (tööde tellimine jms), mistõttu ei pea kehtestatav piirmäär tagama maksimaalse kulu 100% katmist.

Toetuse saajatest esitas antud kulu 86,7%. Toimetulekutoetusega normpinnaga eluruumides jääb korterelamu haldamise kulu hüvitamata 2,2% korterelamu haldamise kulu esitanud toetuse taotlejatest.

Eelnevat arvestades on korterelamu haldamise kulu hüvitamine täies ulatuses tagatud kuni 90%-le antud kulu esitajatest (hüvitamata 2,2%).

Piirmäära tõstmine ei ole vajalik.

3. Korterelamu renoveerimiseks võetud laenu tagasimakse

Korterelamu renoveerimiseks võetud laenu tagasimakse piirmäär kuni 1,50 eurot 1 m² kohta kuus on piisav. Kulu suurus sõltub osaliselt korteriühistu või haldusfirma majanduslikest otsustest (tehtavate tööde vajalikkus, elanike maksejõud, laenu maht ja tingimused), mistõttu ei pea kehtestatav piirmäär tagama maksimaalse kulu 100% katmist.

Toetuse saajatest esitas kulu 12,2%. Toimetulekutoetusega normpinnaga eluruumides jääb korterelamu renoveerimiseks võetud laenu tagasimakse hüvitamata 3,6% kulu esitanud toetuse taotlejatest.

Eelnevat arvestades on korterelamu renoveerimiseks võetud laenu tagasimakse kulu hüvitamine täies ulatuses tagatud kuni 90%-le antud kulu esitajatest (hüvitamata 3,6%).

Piirmäära tõstmine ei ole vajalik.

4. Veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste maksumus

Vee kulu kehtiv piirmäär on kuni 6 m³ üheliikmelise pere ja kuni 4 m³ iga järgneva pereliikme kohta kuus.

Vee kulu esitas toimetulekutoetuse taotlejatest 90,0%. Kehtivat piirmäära arvestades jääb veekulu hüvitamata 12,8% kulu esitanutest. Täielikult (100%) hüvitamata taotlustest moodustavad üheliikmelised perekonnad 44,1%. Kaheliikmeliste perekondade (27,5%) ja kolmeliikmeliste perekondade (19,2%) osakaal kokku on 46,7%. Arvestades, et rohkem kui üheliikmeliste perekondade osakaal on suurem, siis on põhjendatud ühe hinna kehtestamine iga pereliikme kohta.

Tegemist on tarbimispõhise kuluga, mistõttu ei pea kehtestatav piirmäär tagama maksimaalse kulu 100% katmist. Samas on oluline tagada toetuse taotlejatele inimväärne äraelamine. Toimetulekutoetuse taotlejate vee ülekulu võib olla kohati ka tingitud näitade teatamisega hilinemisest, mistõttu on mõnel kuul veearve suurem, kui kehtiva piirmääraga hüvitatakse. Samuti võib olla see tingitud korteriühistute poolt ebakorrekse arve väljastamisest (vee kulu on suur, sest korteriühistu ei kirjuta arvele eraldi vee soojendamist ja sooja vee hulka, vaid nimetab seda ühe artiklina "soe vesi").

Toetudes analüüsile on veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste maksumus kuni 16,00 eurot iga pereliikme kohta kuus piisav.

Eelnevat arvestades on veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste maksumus hüvitamine täies ulatuses tagatud kuni 90%-le antud kulu esitajatest (hüvitamata 3,6%, mis on põhjendatud ületarbimisest, ebakorrektestest arvetest vms).

5. Soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus

Soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumuse kulu kehtiv piirmäär on kuni 15,00 eurot üheliikmelise pere ja kuni 10,00 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus.

Soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumuse kulu esitas toimetulekutoetuse taotlejatest 57,5%. Kehtivat piirmäära arvestades jääb hüvitamata 6,5% kulu esitanutest. Täielikult (100%) hüvitamata taotlustest moodustavad üheliikmelised perekonnad 65,9% ning kahe- ja enamaliikmelised perekonnad 34,1%, mistõttu ei ole põhjendatud kahe erineva hinna kehtestamine (esimesele pereliikmele ja järgnevatele pereliikmetele).

Tegemist on tarbimis põhise kuluga, mistõttu ei pea kehtestatav piirmäär tagama maksimaalse kulu 100% katmist. Samas on oluline tagada toetuse taotlejatele inimväärne äraelamine. Toimetulekutoetuse taotlejate vee soojendamise ülekulu võib olla tingitud taotlejate näitude teatamise viivitamisega, mistõttu on mõnel kuul veearve suurem. Antud kulu hulka arvatakse ka vee soojendamiseks kulunud elektrienergia kulu (soojaveeboileriga).

Toetudes analüüsile on soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumuse kuni 15,00 eurot iga pereliikme kohta kuus piisav.

Eelnevat arvestades on soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumuse kulu hüvitamine kuni 15,00 eurot iga pereliikme kohta kuus täies ulatuses tagatud vähemalt 90%-le toimetulekutoetuse saajatest (hüvitamata 4,7%).

6. Kütteks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus

Kütteks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumuse kulu kehtiv piirmäär on kuni 3,00 eurot 1 m² kohta kuus.

Toetuse saajatest esitas kütteks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumuse kulu 84,5%, neist 98,7% hüvitati kulu täielikult.

Käesoleval ajal ei ole teada kaugkütte hindu mõjutava maagaasi ning kaugkütteta (ahi-, gaasi- ja elektriküttega) eluruumi kütteks tarbitavate kütuste hinnatõus.

Eelnevat arvestades on kütteks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumuse kulu hüvitamine täies ulatuses tagatud vähemalt 90%-le toimetulekutoetuse saajatest (hüvitamata 1,3%).

Arvestades eelnevat ei ole piirmäära tõstmine vajalik.

7. Elektrienergia tarbimisega seotud kulu

Elektrienergia tarbimisega seotud kulu kehtiv piirmäär on kuni 20,00 eurot üheliikmelise pere ja kuni 12,00 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus.

Elektrikulu esitas toimetulekutoetuse taotlejatest 89,6%, neist 94,1% hüvitati kulu täielikult. Kõige enam jäi hüvitamata üheliikmelise perekonna poolt esitatud elektrikulu, kes moodustavad 64,3%. Kaheliikmelise perekonna poolt esitatud elektrikulu jäi hüvitamata 21,7%, mis on ligikaudu kolm korda väiksem osakaal üheliikmelistega võrreldes (kokku 86% kõigist, kellel jäi kulu 100%-liselt hüvitamata). Kulu saab ökonoomse tarbimisega mõjutada.

Toetudes analüüsile on elektrienergia tarbimisega seotud kulu maksumus kuni 25,00 eurot esimese pereliikme ja 10 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus piisav.

Eelnevat arvestades on elektrienergia tarbimisega seotud kulu hüvitamine kuni 25,00 eurot esimese pereliikme ja 10 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus täies ulatuses tagatud vähemalt 90%-le toimetulekutoetuse saajatest (hüvitamata 3,8%).

8. Majapidamisgaasi maksumus

Majapidamisgaasi kulu kehtiv piirmäär on kuni 8,00 eurot üheliikmelise pere ja kuni 6,00 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus.

Gaasikulu esitas toimetulekutoetuse taotlejatest 28,7%, neist 100% hüvitati kulu täielikult. Toetuse määramisel võetakse arvesse gaasiballooni ostmise kulu piirmäära ulatuses kuni selle täieliku hüvitamiseni.

Piirmäära tõstmine ei ole vajalik.

9. Maamaksukulu, mille arvestamise aluseks on kolmekordne elamualune pind

Maamaksukulu kehtiv piirmäär on kuni 0,13 eurot 1 m² kohta kuus.

Maamaksukulu esitas toimetulekutoetuse taotlejatest 10,3%, neist 94,7% hüvitati kulu täielikult.

Eelnevat arvestades on maamaksukulu hüvitamine täies ulatuses tagatud vähemalt 90%-le toimetulekutoetuse saajatest (hüvitamata 5,3%, see on kaks perekonda).

Piirmäära muutmiseks ei ole vajadust.

10. Hoonekindlustuse kulu

Hoonekindlustuse kulu kehtiv piirmäär on kuni 0,20 eurot 1 m² kohta kuus.

Hoonekindlustuse kulu esitas toimetulekutoetuse taotlejatest 24,5%, neist 96,7% hüvitati kulu täielikult.

Eelnevat arvestades on hoonekindlustuse kulu hüvitamine täies ulatuses tagatud vähemalt 90%-le toimetulekutoetuse saajatest (hüvitamata 3,3%).

Piirmäära tõstmine ei ole vajalik.

11. Olmejäätmete veotasu

Olmejäätmete veokulu kehtiv piirmäär on kuni 6 eurot üheliikmelise pere ja kuni 4 eurot iga järgneva pereliikme kohta kuus.

Olmejäätmete veokulu esitas toimetulekutoetuse taotlejatest 88,3%, neist 98,8% hüvitati kulu täielikult. Tegemist on tarbimispõhise kuluga, mida saab ökonoomse tarbimisega mõjutada.

Eelnevat arvestades on olmejäätmete veokulu hüvitamine täies ulatuses tagatud vähemalt 90%-le toimetulekutoetuse saajatest (hüvitamata 1,2%).

Toimetulekutoetuse taotleja esitab jooksva kuu eest toimetulekutoetuse saamiseks taotluse hiljemalt kuu viimaseks kuupäevaks. Seega toimetulekutoetuse määramise ühtsuse tagamiseks on määruse jõustumise kuupäevana oluline kindlaks määrata kuu esimene kuupäev.